

ỤMỤ MAỌBỤ NDIORỤ

Ndi Galetia 4:1-31; 5:1-15.

IHEÒMỤMỤ 399

Nke Ndị etite

AMAOKWU IBUN'ISI: “Hu onye-agbata-obi-gi n’anya dika onwe-gi” (Ndi Galetia 5:14).

Ụmụ Chineke

Ịbụ onye nke Kraist pụtara ịbụ onye náesouzo Kraist, ịdị ka Kraist. Kama ịbụ onye nke Kraist dị ukwu karịa ibi ndụ anyị n’elu ụwa nke a. Mgbe anyị nyefere onweanyi n’aka Onyenweanyi, anyị naaghọ ndịnketa nke ndụ ebighịebi. “Ọ bụrụ na unu onwe unu bụ ihe n’arụ nke Kraist, ya mere unu bu nkpuru Abraham, buru ndi nketa dika nkwa si di” (Ndi Galetia 3:29). Mkwà ahụ pụtara ndụ ebighịebi nye Abraham na ndị niile gaenwe okwukwe dika Abraham nwere. “Ọ nele anya obodo ahụ nke nwere ntọ-ala ahụ, nke Chineke bu onye-ọkà -ya na onye luru ya” (Ndi Hiebru 11:10). Ọ nọ náeleanya “ala ka nma, nke ahu bu, ala di n’elu-igwe: n’ihi nka ihere ha adighi eme Chineke, ka akpọ Ya Chineke-ha: n’ihi na O doziworo ha otù obodo” (Ndi Hiebru 11:16).

Mgbe azọpụtara anyi site n’okwukwe, anaamubata anyi n’èzinaufo Chineke. “Ka ha rà, bú ndi nara Ya, ha ka O nyere ike igho umu Chineke, bu ndi kwere n’aha-Ya” (Jón 1:12). “Ka ha ra bú ndi Mọ Chineke nēdu, ndi ahu bu umu-ndikom Chineke” (Ndi Rom 8:14). Mgbe amuru anyi ozọ anyi bu “ndi ha na Kraist nēkekọ” bụrụ kwa ndi “agēnyekọ kwa ayi na Ya otuto” otù ụbọchi.

Ebube Niile nke Eluigwe

N’abalị ahụ tupu akpogide Jisọs n’obe, mgbe mmụọ Ya nọ n’óké ihe mgbu nke obi n’ihi ahụhụ ọ matara na ọ dị n’iru Ya, Ọ wezugara nsogbu Ya niile wee kpesie ekpere ike n’ogologo oge n’ihi ndị náesouzo Ya nye Nna. Ná mmechi ekpere Ya Ọ siri: “Nna ihe I nyeworom anamachọ ka, ebe Mu onwem nọ, ka Mu na ndi ahu nọ kwa; ka ha we hu otutom, nke I nyeworom: n’ihi na I hurum n’anya mgbe akatogh ntọ-ala uwa” (Jón 17:24). Ọ choro ka anyi na Ya nweko ebube buruibu nke ukwu karịa nke anyi puru ihu n’uwa a.

Mgbe ozọ Jisọs siri: “N’ulo Nnam otutu ebe obibi di; ... Anamaga idoziri unu ebe. Ọ buru kwa na Mu aga idoziri unu ebe, agajem ịbịa ozọ, M’gānara kwa unu nye onwem; ka unu onwe-unu we nọ kwa ebe Mu onwem nọ” (Jón 14:2, 3).

Mkwà ndia niile bu nke ekwere umu Chineke, ndi amubataworo n’èzinaufo Chineke, ndi emeworo ka ha buru ndi eziumume site n’okwukwe.

Ndị bu Orù

N’ihe omumụ anyi nke taa, Pọl Onyeozu naanwa ikowa na mgbe umummadu nọ n’okpukpe n’okpuru Iwu, tutu azoputa ha site n’okwukwe, ha nọ dika ndioru. Ha apughị kwa ịbụ ndi nketa nke mkwà niile nke Chineke rue mgbe ha ghorọ umu Chineke, obuna di maasi na ha bu Umụ Israel. Jisọs bįara “na mgbe oge ahu zuru” mgbe ndiamuma kwuworo na Ọ ga-abia, imezu Iwu ahụ, irara kwa Onweya dika Onyembaputa site ná mmehie, ka ọ ghara kwa ịdị mkpà iji umuanumanu náachụ àjà ozọ. Ọ bįara inaputa umummadu site n’agbu I debe ụdị okpukpe na omen’ala di icheiche nke enyeworo n’Iwu Moses. “N’ihi na obara nke oké-ehi na nke ewu apughị iwepu mmehie” (Ndi Hiebru 10:4). Idebe emume omen’ala nke Iwu ahụ agbanweghi kwa obi ha.

Site n’onwu Kraist ha puru inata mgbaghara mmehie n’oge ahụ dikarisiri ntà ha chēghariri wee kwere kwa na Jisọs, ha agaghị kwa náachụjà mmehie kwa arọ dika ha naemeriji n’okpuru Iwu. Obara Jisọs gaasachapu mmehie ha nye kwa ha ike ije náemehieghi kwa ozọ. Ha puru ibindu náemehieghi ma ọ bụrụ na ha naeso Jisọs n’ezie.

Ichighari Azu

Azulitewo Pól n'uzò ijisi ihe gbasara Iwu ike, nke mere na o siiri ya ike ikwere na Jisòs, na ìghòta na òzízí Ya niile kariří Iwu ahụ. Mgbe omesiri doo ya anya na Jisòs bụ Okpara Chineke ka ọ bjakwutere Kraist, ọ lusiří ọlụ ike, ime ka **Ozioma** buru ihe were ndi ọzọ anya. Mgbe Ọ lusiří ọlụ ike ya niile, ọtutu ndi Galetia naechighari azu n'olu nke Iwu, náese kwa okwu n'etiti onweha. Pól siri ha, "Ọ buru na unu atarita ibe unu aru, ripia kwa ibe-unu, lezienu anya ka unu ghara ikpochapurita onwe-unu" (Ndi Galetia 5:15). O wee juo ajuju: "Unu si ana chighari ọzọ n'ihe-òzízí mbu nadiigh ike nenwegh kwa ihe ọ bula, nke unu nacho ibu oru-ha ọzọ ohu? Unu nelezi anya idebe ubochi, na onwa, na oge, na arọ. Anamatu egwu unu, ma O nwere uzo ọ bula m'dogbuworo onwem n'olu n'aru unu n'efu" (Ndi Galetia 4:9-11). Ha naeme kwa onweha ndioru ọzọ naani mgbe ha ghosiworori umu Chineke ndi nweworori oké uru na ngozì.

Ihu Eziokwu N'anya

Mgbe Pól buru uzọ kwusaara ndi a Ozioma, ha ahwo yari n'anya nke ukwu. Mgbe azoputara madu na mbu, ihunanya Chineke naejuputa obi ya nke naeme na ọ naahu madu niile n'anya. Ma ọ buru na madu akpachapughi anya n'igu Baijul na ikpe ekpere n'uzo kwesiri ntukwasì obi, Satan puru ipunara ya ihunanya ahụ. Mgbe ndi Ukochukwu naekwusa eziokwu nke Okwu Chineke, onyeiro ahụ puru itamu si, "O dighi mkpa ka ijidesi ya ike otu ahụ. Ọ baghi uru ikpachapu anya na-eje ije n'idi nwayo n'iru Onye-nwe-ayi." Onyeozi Pól juru ndia hwororo yari n'anya otu oge na eziokwu ahụ o kwusara ajuju si, "Aghowom onye-iro-unu, n'ihì na anamagwa unu ezi-okwu?" (Ndi Galetia 4:16).

Ọ buru na amuru mmadu nime Chineke n'ezie o wee ngide kwa n'ihun'anya Chineke, ọ gaacho imata uche Chineke; ọ gaegewa nti n'olu ndi Ukochukwu kwesirintukwasìobi, ndi náechè ya nchè ihu na ọ naebi ndu gaejikere ya maka iga Eluigwe. "Ọ buru na unu ekwe, we nu, ezi ihe nke ala-unu ka unu geri" (Aisaia 1:19). I naechè mgbe ufodu na umummadu naakwagide gi n'uzo siriike mgbe ha naegosì gi ihe OnyenkeKraist kwesiri ime? I naakpo ya asi bu onye ahụ nke náejisi eziokwu nke ibu Onyenkekraist ike? Onye ahụ, ọ naagho onyeiro gi n'ihì na ọ naagwa gi eziokwu? Ọ buru otu ahụ, i gaelebaanya nime obi gi ihu ma ihun'anya Chineke ọ ka di kwa n'ebe ahụ, bu nke inwereri mgbe eburu uzọ zoputa gi. I tufuwo "ihun'anya mbu" ahụ?

Ogbugbandu Ochie Na Nke Ohu

N'ikowa ọ di iche ukwu ahụ di n'etiti nwa na oru, Onyeozi ahụ nyere ihe imaatu banyere Abraham na umu ya ndikom abuo. Chineke ekwewo Abraham mkwa nwanwoke, onye Jisòs gaesite na ya bia ibu ngozì nye uwa niile. Ọ bu iri arọ abuo na ise site na mgbe ekwere mkwa ahụ rue mgbe amuru Aisak; n'ogologo oge ahụ niile ọ nọ náechere, Abraham naatule kwa otu Chineke gaesi mezue mkwa ahụ. Na mgbe garaaga umu nwoke naalu kari otu nwunye mgbe ufodu, nke mere na mgbe nwunye mbu ya, bu Sera naamutaghi umu, o wee si di ya ka ọ kporo Hega bu onye náejere ha ozi n'ulo, ka ọ buru nwunye ya. Ma Ishmael, nwanwoke amuru ha, bu nwa onye nájeozi (ya bu na ọ bu oru), ọ bughì kwa nwa nke mkwa ahụ Abraham nọ náechere. Mgbe amuru Aisak, emezuru amuma ahụ; na site na ya (onye nwere onwe ya) emere ka mkwa ahụ náaga n'iru n'ogbo niile.

Pól jiri ihe di icheiche di n'omumu umu abuo a maaatu di icheiche di n'etiti Ogbugbandu ochie (iwu ahụ enyere n'Ugwu Sainai) na Ogbugbandu Ohu (igu mmadu n'onye eziumume site n'okwukwe). Iwu ahụ esiworike n'idebe ya, obuna di n'udi ime ya. Iwu banyere ubochi Izuike bu nno nke siri ike idebe. Egbochiri ndi ahụ itinye oku ejiesi nri n'ubochi izuike (Opupu 35:3). Otú mgbe, otú nwoke nọ náatutukota nku n'ubochi izuike, ewere nkume tugbue ya (Onu-ogugu 15:32-36). N'okpuru Iwu, isiokwu ahụ bu "Me ya ma obu nwu a."

Onyeozi Pita gwara ufodu ndi naanwa ikwagide ndi náesouzo Jisòs ka ha náekpe okpukpe dika na mgbe Iwu ahụ: "Gini mere unu nanwa Chineke, n'ikonye yoke n'olu ndi nesozo Jisòs, nke ma nna ayi-ha ma ayi onwe-ayi nenwegh ike iburu? Kama ayi kwere na agazoputa ayi site n'amara Onye-nwe-ayi Jisòs Kraist" (Olu Ndi-ozì 15:10, 11).

Onye ọ bụla naanwa ịbụ onye nke Kraist, ibi kwa ndụ dika Akwụkwọnsọ naezi, náabughị onye amụworo ọzọ, naenwe óké ihe ike. Ọ nọ kwa n'agbụ ịbụorù. Ma mgbe a amurụ ya ọzọ o wee ghọọ nwa Chineke, ọ naerita kwa urù ngozi nke ịbụ onyenwee onweya. “Ya mere ọ buru na Ọkpara gēme ka unu pua n'orù, unu gābu ndi puworo n'orù, n'ezie” (Jọn 8:36). Ọ naenwe ike nke Chineke nyeworo imeri mmehie, wee náebi ndụ OnyenkeKraist ihe naagara ya nkeoma n'ime ike ahụ ọ naanata site n'Eluigwe.

Gịni mere onye ọ bụla gaeji chọọ ịlaghachi náagbụ orù nke ịchọ ka o debe Iwu ahụ, mgbe azọpọtasiworo ya n'uzọ dị ebube site ná mmehie nime Ọbara Jisọs? Ma enwere ndị nọ ọbuná taa, dika ndị Seventh Day Adventists na ndị British Israel, ndị náanwa ịdoghachi ndị ọzọ baa n'agbụ nke ibu orù nke Iwu ahụ. Mgbe umummadu laghachiriazụ náedebe Iwu ahụ (ma ọ bụ náanwa idebe ya), ha naeleli Jisọs anya, apughị kwa ịzputa ha. Ọbara ahụ Ọ wusiri ịgbaputa mmadu niile anaghị alukwara ụdị ndị a ihe oma ọ bụla. “Aha ọzọ di iche adigh kwa n'okpuru eluigwe, nke enyeworo n'etiti madu, nke anaghagh izoputa ayi nime ya” (Ọlu Ndi-ozu 4:12).

N'ihia na anyi abuworo ndi nwere onweha mgbe a zoputasiworo anyi aputaghi na anyi nwere oghere ime mmehie. Anyi bu ndi nweworo ike ibindu naemeghi mmehie. Iwu nke Onyenweanyi na achọ ka anyi debe bu: “Hu onye-agbata-obi gi n'anya dika onwe-gi” (Ndi Galetia 5:14). “Ihu-n'anya adigh-alu ọlu ọjọ n'ebe onye-agbata-obi-ya nọ: ya mere, ihu-n'anya bu idebezu iwu” (Ndi Rom 13:10). Mgbe Jisọs tinyesiri ihun'anya Ya n'obi anyi mgbe azoputara anyi, anyi naahụ Ya n'anya n'uzọ kachasi, naahụ kwa mmadu ibe anyi n'anya. Anyi agaghị achọ ime ihe ọ bụla náagaghị adi Chineke mma ma ọ bụ kwa ihe gaewuta ndiozo. N'uzọ dı otú ahụ, anyi na emezu Iwu Chineke.

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

- 1 Gini bu Onyenkekraist?
- 2 Gini ka Abraham naachọ mgbe ọ nọ n'ụwa?
- 3 Òlee ndi bu umu Chineke?
- 4 Gini bu ufodu nime mkwa ahụ ekwere umu Chineke?
- 5 Òlee otú Ọbara Jisọs jiri dı ókəonuahia kariya ọbara ókéehi na nke mkpi?
- 6 Òlee otú ndi Galetia si naeme onweha ndi orù mgbe emesiworo ha umu Chineke?
- 7 Ufodu nime ndi Galetia ahuzighi kwa Pol n'anya. Gini mere?
- 8 Òlee otú ọ naadi gi n'aru mgbe mmadu naanwa igwa gi otú i gaesi náeme eziihe?
- 9 Gini bu náání Aha ahụ nke anyi puru isi na Ya nwe nzoputa?
- 10 Gini bu “idebezu iwu”?